

Anstalten, saavidt jeg kjender til Forholdet, har været saa forsigtig kun at udlane op til en Trediedel af Burderingssummen, og da forekommer det mig, at der maa være al ønskelig Garanti for saadanne Laan. Det Forslag, som her er opstillet, er vel at mærke ikke stillet for at gavne nogle enkelte Mænd, men for at gavne det Hele, og skulde det saa ske, at nogle Kapitaler blive optagne, ere Pengesforholdene jo saaledes, at der nok kan blive Raad til at faae disse Penge laante og tilbagebetalte Anstalten. For Resten kan det jo være noget tvivlsomt, da Anstalten har over 12 Millioner staaende i Børsseffekter, om den vil være saa forhjæpet paa at faae sine Laan i faste Eiendomme oplagte, naar det stilles den i Udfigt saa at maatte nøies med en Rente af $3\frac{1}{2}$ pCt. Dette bør derfor ikke affrække Nogen fra at stemme for Forslaget. At der er foreslaaet en Klasseificering, kan ogsaa være meget rimeligt, men jeg skal med Hensyn hertil fremhæve en Ting, som er mig bekendt, nemlig at Anstalten har været uwillig til at udlane i smaa Eiendomme, altsaa give mindre Laan; det giver nemlig mere Arbejde for Administrationen. Dette er maasse en medvirkende Grund til, at disse 5 Millioner ere blevne staaende, at Hovedmængden af dem hidrører fra mindre Laan i Landeieendomme. Enten de nu blive optagne eller ikke, tror jeg, at vi ville gjøre Landbruget i det Hele Gavn ved at faae fastsat, at Renten ved Ublaan fra en saadan Statsanstalt ikke maa overstride 4 pCt. Den ærede Ordfører nævnte endvidere, hvad der har været paa Dmtale ved Konferencen i Udvalget angaaende dette Forslag. Det er ganske sandt, at der ikke er fastlaaet noget Bestemt hverken fra den ene eller den anden Side, fordi det Forslag, her er stillet, egentlig er omredigeret og omstrevet, efter at vi have havt Konferenc med den ærede Finantsminister. Vi have taget Hensyn til, hvad der fremkom ved denne Konferenc, idet der i det foreløbig opstillede Forslag stod „Landeieendomme“, men vi have forandret det til „faste Eiendomme“, saaledes at det gjælder baade Skjøttads- og Landeieendomme. Det skulde glæde mig meget, om det skulde lykkes at saa dette Forslag vedtaget, og jeg tror ikke, at der vilde blive store Banfæligheder ved at faae det gennemført. Det Flertallet i Udvalget har paaberaabt sig imod Vædringsforslaget, er jo ikke principielle Grunde, men kun formelle, idet det har ment, at det ikke hørte hjemme i denne Lov, men skulde der i den Retning reise sig Banfæligheder, kunde der jo nok raades Bod derpaa ved at forandre Lovforslagets Titel. Alle saadanne

mindre Ting kunne tages under Overveielse til 3die Behandling. Jeg vil meget anbefale ærede Medlemmer at stemme for Forslaget, thi først derved vil Befolkningen faae fuld Nytte af, hvad der er blevet stillet den i Udfigt ved Konverteringen af Statsgjælden, nemlig Indførelsen af en lavere Rentefod.

Gad: Da de ærede Herrer ville have set, at der om Lovforslagets væsentligste Bestemmelser er opnaaet Enighed mellem den Side, hvortil jeg hører, og det ærede Flertal, saa kan der ikke fra min Side egentlig være nogen Grund til at tilføre Noget til det, der allerede er udtalt af den ærede Ordfører. Jeg skal dog tillade mig at gjøre en eneste Bemærkning med Hensyn til et Punkt, som den ærede Ordfører omtalte. Det er med Hensyn til hans Udtalelse om, hvorledes en Del af det Overstud, som er tilstede i denne Anstalt, kunde anvendes til Støtte for en eventuel Anstalt for Ubenidlede. Dette Spørgsmaal er jo ganske naturlig ikke blevet behandlet i Udvalget. Det er ganske naturligt, at det ikke er blevet det, fordi det jo aldeles ikke vedkommer denne Lov. Jeg har i og for sig stillet ikke det Mindste imod, at den ærede Ordfører udtalte sig saaledes, som han gjorde, men jeg vil blot sige, at det har været paa hans egen Konto, at han har udtalt det. Jeg vil ikke sige, at jeg ikke kunde slutte mig til Meget af, hvad han udtalte i saa Henseende, men jeg gjør kun denne Bemærkning, fordi jeg ikke tror, at det vilde være rigtigt, om en saadan Udtalelse af det ærede Medlem mulig i Fremtiden skulde blive benyttet under Henvisning til, at det var en Udtalelse af Ordføreren. Det er en Udtalelse, som vel maasse de fleste Medlemmer kunne slutte sig til, men som ingenlunde kan siges at være en Udtalelse af Udvalget. De øvrige Bemærkninger, som den ærede Ordfører fremkom med, kan jeg slutte mig til, ogsaa forsaavidt han, efter min Mening meget korrekt, udtrykte Grunden, hvorfor Udvalget har troet at burde begrænse Uddelingen af Bonus indenfor de Grændser, som stet er. Jeg skal dertil føie, at i det Mindste for mig er det blevet bragt frem, at man ogsaa ønskede, at Noget af Bonusuddelingen kunde komme Interessenterne i den gamle Livsfor sikringsanstalt til Gode. Det er kun, fordi det er kommet frem, at jeg ønsker, at disse Interessenter skulle høre, at jeg tror, at de tage fuldstændig feil, naar de mene, at der kunde være Tale derom i denne Lov. Disse Interessenters Forhold blev afgjort ved den Lov, paa hvilken Livsfor sikringsanstalten af 1871 hviler. Jeg var selv iblandt Interessenterne i den gamle